

NAŠA SLOGA

POUČNI, GOSPODARSKI I POLITIČNI LIST.

„Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokrvari“ Nar. Posl.

— Uredništvo i odpravništvo nalazi se: CORSIA STADION N. 12. —

Nepodpisani se dopiše na listaku. Priposlana se pisma tiskaju po 5 novč. svaki redak. Oglas od 8 redakah stoji 60 novč. za svaki redak više 5 novč.; il u slučaju opetovanja uz pogodbu sa upravom. Novel se šalju poštarom neposredno (assegno postale) imo, prezime i najbližu poštu valja točno označiti. Komu list ne dodje na vrijeme, neka to javi odpravničtvu u otvorenu pismu, za koja se na plaća poštarine, ako se izvana napíše: „Reklamacija“. Dopisli se ne vraćaju ako se i ne tiskaju. — „NAŠA SLOGA“ izlazi svakog četvrtka i 1 celom arkhu. Novel—pisma šalju se na uredništvo ili odpravništvo. Nabljudgovani listovi se ne primaju. — Pradplata s poštarinom stoji 5 for., za seljake 2 for. na godinu. Razmjerno fr. 250 na za pol godinu. Izvan carovine više poštarina. Na malo 1 br. 5 novč.

Glas o biskupu.

(Konac.)

Ono što kaže regula, uči nas i sv. Pavao govorač: naviešćuj rieč (predica verbum) i: jao meri nobudom li evangjelje naviešćivao. (Vao milii si non evangelisavero).

Ove rieči tumadi kardinal Bona⁴⁾ ovako: »Dužnost naviešćivati rieč božju spada najprije na biskupe; to nam svjedoči starinski krljčaj crkve i primjer svetih biskupah; to proizlazi iz biskupskog posvećenja, gdje se govori: »primi evangjelje: ad, proditi puku tebi povjerenik«. Qvomu dodaje Riganti⁵⁾: »dakle ne samo župnici, nego i biskupi moraju poznati jezik puka, jer inače nebi mogli vjerni, njim podloženi, bez šudesa razumiti jezika koji njim je tudji«.

Ako imade u jednoj te istoj biskupiji — kao što je kod nas — puka koji govori razno jezike, nije dostatno, da poznade biskup jezik samo jedne narodnosti. Čujem Talijane govoriti: »mi smo u većini«, nu ja njim odgovaram, da imade po krvi nas mnogo više nego njih. U ostalim moram reći, da talijanski politikaši krsta svakoga Talijanom koji znade pet rieči talijanski izbrbljati.

Biskup je dužan i po nalogu tridentinskoga sabora više putah obači svoju biskupiju, podieliti sv. bormu, učiti puk pak pitam ja, kako bi to mogao onaj biskup kod nas, koji nebi poznavao hrvatskoga jezika? Koliko imade kod nas župah u kojih se prodieči hrvatski a koliko onih, gdje se propovjeda talijanski? Župe u kojih stanuju skoro sami Talijani jesu: Vodnjan (Juršići imadu posobnoga kapelana), Galezana, Fontane, Rovinj i Orsar. U Puli, Poreču i Labinju prodieče se talijanski i hrvatski, tako bi moralo biti u Motovumu i Balah jer tamo imade i Hrvatah. Hvala Bogu svega skupa 10 župah (ne tajmo, da su nekoje velike) recimo sa talijanskim pučanstvom, nu gdje je ostalih 47 župah u kojih se prodieči hrvatski? Biskup dakle koji će zadovoljiti svojoj dužnosti, morao bi propovjedati u 10 župah talijanski, a u 47 hrvatski. U 47 župah imao bi predikati, slušati želje pučanstva, tješiti ga i bodrići u hrvatskom jeziku. U 47 župah morao bi primati djecu u ime Isusovo i slušati ju u hrvatskom jeziku. Ako ne pozna jezika, kako da zadovolji svojoj svetoh dužnosti? Dakle po pravu božjem i po običaju crkvenom, pastir mora poznati jezik svog stada, želi li biti pravi pastir. Neimade li to sposobnosti, dogodit će

mu se ono, što piše papa Klemens XIII.⁶⁾ t. j.: »izručiti bi morao drugomu mreže, koje je posebnim načinom Bog biskupom povjerio, da budu ribari ljudih«. O istom svojstvu govori Urban VIII.⁷⁾ »Nesposoban je za beneficium crkveni onaj, koji ne pozna jezika onog puka, gdje mu je biti pastira«. A i sam Isus govori: »Ove moje slušaju glas moje«, a kako će slušati glas pastira kad ga ne razume?

Liop primjer o tom podaje nam sv. Augustin⁸⁾ koji je, hotać poslati biskupa u Fesulu, nastojao nauči čovjeka, koji bi poznavao jezik punički premda se u ono vrijeme u Africi mnogo govorilo i latinaki.

Sv. Vasilij⁹⁾ voliki tražio je za Armeniju takove biskupe, koji su poznali jezik onih kraljestvah, premda se tamo govorilo mnogo grčki. Eto kako su nekada sv. biskupi skrbili i brinuli se, da dobiju čovjeka za biskupa koji bi znao jezik stada svoga a dan danas traži se takovoga, koji nebi razumio svojih ovčicah!

Cesarjev pripovjeda, da je hotio kralj rimski imenovati za biskupa u Koloniji nekog iz Chambrai-a nu odustado odmah od toga, čim mu rekoše knozovi, da dotični ne pozna jezika one biskupije. Vilim, kralj englezki hotio je na svu silu imenovati biskupom učenog i slavnog Guimonda, nu ovaj se samu tomu žestoko uzprotivio, jer da ne pozna jezika onog kraljestva.

Godine 1643. imenovao je car austrijski biskupa Petra do Orosio Franjeva za Hrvatsku, na što mu je Rim odgovorio dne 18. julija 1643. da pristaje na to, ako poznade Orosio jezik govoren u biskupiji, da uzmogne vršiti svoje dužnosti.

Ovo su dobro uvidili i upoznali — kako je kazala u svoje vrijeme »Naša Sloga« — prečastni proš gorički g. Valussi i proš koparski g. Petronio, koji su izjavili, da kad bi njim bila i ponudjena biskupska stolica u Poreču, da ju nebi mogli zasjesti jer da ne poznaju hrvatskoga jezika u kojem bi morali kano biskupi propovjedati. Oni su se dapače osvjedočili, da bi bilo usljed XX. rimske regule njihovo imenovanje nevaljano. Mislimo, da će biti ovi razlozi i g. dru. Flappu poznati pa da će reći, ako mu se ponudi biskupska čast u Poreču, po primjeru gg. Valussia i Petronia: »non possumus« (nemogu primiti).

Pitamo se sada, što će biti s nami, hoćemo li biti uvijek ove bez

pastira, il će nam ga poslati vriedna i sposobna? Iztaknuto je jur bilo i u ovom listu, da imade u našoj biskupiji svećenikah, koji govore hrvatski i talijanski i koji bi zaisto zadovoljavali dužnostim biskupa. Nu na žalost neimamo doktorah sv. bogoslovja a taj naslov smatraju nekoi kano svojstvo koje bi imalo riešiti biskupa. Mi se ne slažemo s tim. U susjednoj Dalmaciji imade vriednih i čestitih biskupah koji nisu doktori. Pokojni biskup mariborski Slomšek nije bio doktorom a bio je biskupom, da mu treba promea tražiti. Koliko drže u Beču do doktorstva pokazali su tim, što su imenovali nadbiskupom carskog grada svećenika, koji nije doktor, pa ako može biti u Beču doktor biskup, gdje imade doktorah sva sila, mislimo, da može biti tim laglje u Poreču.

Čitali smo više putah poslanice sv. Pavla upravljene Titu i Timoteu nu nismo nigdje našli, da bi morao biskup imati diplomu doktora, već nešto posve drugo.

U novije vrijeme zahtjeva se od biskupa i jedna nova sposobnost, bez koje nerado imenuju nekoga za biskupa, a to je, da biskup mora znati vjemakči. Kod nas je malo svećenikah koji bi imali ovu sposobnost, o kojoj ne govori ništa niti pontifikalni ceromoniar, pa će se takovoga morati zbilja izvan biskupije tražiti, bude li »conditio sine qua non« ničimština.

Buduć da nije — kako se čuje — jošte pitanje biskupa riešeno, mi bi savjetovali, da se ga jošte ne imenuje dok se duhovi i strasti ne umire. Počekajmo jošte nekoliko, dok se nadje sposobna osoba ili nek nas sdruže sa Trstom ili Krkom, bar bi tim prošale unutarnje smutnje.

Govor

dra. Vitezica nar. zastupnika na carevinskom vieću, držan dne 14. marca prigodom proračunске razprave.

(Nastavak.)

Na temelju statističkih podataka popisa puka od godine 1851. koje vodi iz Czornigove knjige, kaže, da u pokneženoj grofoviji Goričkoj i Gradiskoj nalima Talijanah niti polovica koliko je Slovenacah. Što se tiče Istre, veli, da je tamo sve drugače, nu tu se naslanja na statističke podatke nekoga Combi-a.

Podatci ovi su očividno krivi, jer navjeda, da je već god. 1859. bilo u Istri više Talijanah nego Slovenah dočim se je pokazalo kod posljednjeg popisa, da imade Slovenah 1, a Talijanah 1/2 pučanstva, prem se je od 1859. pomnožio broj ovih drugih. Sam Bonghi ne vjeruje podatkom Combi-jevim ter želi nove podatke. Na svaki način, kaže on, ako se i obe pokrvinje sdruže, biti će i tada Slovenah isto toliko koliko i Talijanah. Bonghi navjeda također razloge iz povjesti te kaže, da se Fambrijevo dokazivanje ne temelji poave na povjestničkih dogodjajih, bar one ne, gdje govori o ctoloz pokrajini. Izrično

navajdu, da nisu mogli Mijetel iz sav nezlmjernu napor talijanskih granicah imo protegnuti, gdje jih je imala prije mnogo stolecnih rimska država, te kano jih je protegnuo za nekoliko godinah Napoleon. »Mi ne možemo tvrditi« kaže Bonghi, »da bijahu prastanovnici Talijani. Prastanovnici bijahu Grci ili nepoznatog pokolenja. Rim jih je polatinio. Kad je Rim pao, došli su u pokrajinu preko planinah razni novi narodi; najprije Germani zatim Slaveni«.

Ovi posljednji, piše Bonghi na strani XII., koji su se naselili posobica na granici, nisu se sdružili, oni imadu još svoja narječja, svoje običaje, svoju nošnju u onom dielu pokrajine, kojeg su zasjeli prigodom seobe narodah ili kano jih je poslao kakav moćučinik.

Iza toga dolazi jedan stavak, s kojim se podpuo slažem i koji glasit (čita): »Mnjenje, da oni (Slaveni) nelmaju prava tamo stanovati, bilo bi smiešno; tvrdnja pako, da su dužni, hoće li tamo ostati za boraviti što su, bila bi luda. Neugodno je, piše dalje, što smo morali čekuti riešenjem tog pitanja do dobe u kojoj se u narodih onkraj julskih planulah, njim svodnih, probudila narodna svjest, koja je doduse kod njih manje živahna, nu u razmjeru sa našom, ne obećuje manjega uspjeha«.

Takovog protivnika, gospodo moja, moramo štovati, premda teži za ciljem koji je nam protivan, nu on bar otvoreno izjavlja, za čim ide. On računna sa postojećimi fakti a ne umišljenimi faktori. Srdstva kojimi se služi jesu, osvjeđočenje i razum, nipošto surova moć.

Koli je dobrohotno takovo shvaćanje i razpravljano postojedih odnošajih napram govoru istarskoga pokrajinskoga kapetana, kojim je otvorio dne 16. augusta prošete godine pokrajinski sabor? Uz, prem je rođen Slaven, nije se mogao uzdržati a da ne osumnjeli tojalno i zakonite težnje nas istarskih Slavenah. On je nalme rekao, da mora sa žalostju priznati, da se je unesao u novije doba prepri glede narodnosti u nekoje krajeve Istre a taj da bi mogao zaustaviti napredujući razvitak pokrajine; prepri taj da je većinom iz tuzna usien. Uvidjvudimo velike većine pučanstva, koja se drži starih prehljah i stara kulture, da se opricla krepleko tomu novomu podraživanju, što on sa zadovoljstvom naglasiti mora. Gospodin pokrajinski kapetan priznaje se dakle otvoreno i izravno za strančara, za pristahu talijanske i protivnika slavenske stranke.

Usljed svojeg častnoga položaja morao bi se bar po glavnih načelih ustavnosti uzdržati ovakvog strančanstva. Koli je oprezno postupao pokrajinski kapetan sujedne grofovije Goričke i Gradiske u kojoj su isti narodnosti odnošaji kano i u Istri! Računavaj sa timi odnošaji, nije se izjavio niti za niti protl jednoj ili drugoj narodnosti, već je otvorio zasjedanje u oih jezicah, u slovenskom nalme i talijanskom. Tako, gospodo moja, zahtjeva obzir, to zahtjeva pravičnost i ustav. Lukavoštiu i spletkami, ako su još lože zasnovane, nemogu se u dovatnijem stoletju glavna pitanja riešavati, tim manje narodnostno pitanje, koje — što se lahko reći može — ovim stolecim ovlada.

Što da se pako reče o većini pokrajinskoga sabora u Poreču, koja je 21. augusta p. z. čim je počeo hrvatski zastupnik govoriti u svojem materinjem, to jest hrvatskom jeziku, kojim govori većina istarskog pučanstva, koja je velim, sa zamaljkim podkapetanom na čelu (čujte! na desnici!) demonstrativno ostavila sabornicu i nije se više povratila, dok se nije osvjedočila, da neće spomenuti zastupnik više u svojem materinjem jeziku govoriti? Zar nije ta većina upravo u onom grješila što nazivlje Bonghi ljudim i smješnila? Vraćam se na zanimaju knjigu Bonghi-a.

⁴⁾ Encicli. 14. Sept. 1758.
⁵⁾ Constit. 6 Incip. Sanctissimus. Cap. 20.
⁶⁾ Epist. 261.
⁷⁾ Epist. 185.

⁴⁾ Rer. liturg lib. II. cap. 7. num. 7.
⁵⁾ Commentarium etc. Romae 1744.

Premda on (Bonghi) uvidja — kako sam veli — u primorskih Slavenih veliku poteškoću za održavanje njegove ideje, za utjelovljenje Primorja naline, ipak sa veseljem priznaje, da napreduje talijanski jezik sve to većma, ne samo u Primorju već dapače i u Tirolu. Na strani XX. do XXV. dokazuje ovo sa citati iz Schöllera, Czörniga i Combi-a; zatim navodja statističke podatke i to za svaku pokrajinsku zasebice. Žalibože neda se tajiti, da potalijančivanje u Primorju od obage, napose pako u Istri silno napreduje. Što sa tiča Istra, razložio sam u sjednici od 9. marča pr. god., da su se Hrvati Istre u teku od jedanaest godina za 13 postotak umanjili, u jednoj godini dakle i po sto, do čim su se Talijani u isto vrijeme za 8,40 postotak pomnožili.

Pita li se za uzrok tomu pojavu, mislim da ga natreba tražiti jedino u većoj naobrazbi i pruženoj sili, već da je tomu najvećma kriva politika, koju vodi do sada vlada u ovoj pokrajini.

Prije nego li predjem, da dokažem ovu tvrdnju, želim označiti jedno talijanske politike, — koju preporučaju umjereni državnici, kojim prednjači upravo sam gosp. Bonghi. „Italijan — tako govore li muševci — mora želiti moćnu prijateljsku Austriju, da ne dobije Njemačku ni Rusiju za susjedu; napose mora se Austriju podupirati na balkanskom poluotoku, da prođe do Soluna. Ako protegne Austrija svoj posjed do egejskoga mora, pristati će u prijateljskom sporazumu, da odstupi Italiji južni Tirol i Primorje.“ Na stranici XXXIII. piše isti državnik (štit): „Nam će dobro doći, da se Austrija na jug u istočne krajeve Turske pruži. Tako će doći Rusiji izu ladjah, zatvoriti će njoj dadrusko more i očajati će napram Njemačkoj. Mi njoj moramo u tomu pomoći pod pogodnom, da nam na tom moru, kroje je nekoć cijelo naše bilo, prizna bolji i ljepši dio nego li ga imademo sada, pošto se ona u pokrajnahu za Dalmaciju razširi i do egejskoga mora prođe.“ Bonghi izriče u istom pismu nadu, da će na narodnoj podlozi ustanovljena talijanska država postići tuđu svoje prirodne granice, kad se primorski Slaveni potalijanče. U tom smislu piše na strani XXIX. . . .

Predsjednik (mu upadne u rječ): Molim g. govornika, da se drži stvari. Ta i meni je mučno uvijek moliti, da se govornici predmeta drže. Ako se kod svakog poglavlja u svakojakih predmetih govori, kada čemo svršiti? Ovdje se ipak razpravljaju o proračunu ministarstva unutarnjih poslova.

Zastupnik dr. Vitezić: Molim g. predsjednika, uzmite u obzir, da se tu radi o životnih pitanjih moje pokrajine Istre, te da je upravo danas vrijeme, da se govori o politici, koja se tamo provodja. Mi ne imamo u pokrajinskom saboru nijednoga glasa, izjerali su nas iz njega, stoga nek mi se bar ovdje dozvoli slobodna riječ.

Predsjednik: To barem spada u pokrajinski sabor u ne amo.

Zastupnik g. dr. Vitezić (nastavlja): Bonghi piše na strani XXIX. (štit): Mi moramo postignuti bolje granice nego li su sadašnje, to imademo pravo zahtijevati, da sva pokrajina, koja je bez dvojbe u zemljopisnom smislu talijanska, bude također politički talijanska. Nu k tomu valja, da se upliv talijanskog življa u nekojih krajevih te pokrajine razširi i cilj se može postignuti samo onda, ako se uzmu posve u obzir međunarodni odnosi i ne tim, da bi se Austriji pristalo ili njom se držalo. Ovdje se namleće samo pitanje, je li u interesu Austrije, da poslušne ovaj zavodljiv silenski glas.

Ovo pitanje bi zaisto daleko zastalo to bi trebalo više sahtiti, da se posvema riješi. Da udovoljim pako također želji gospodina predsjednika, hoću, nepazeć na druge razloge — pokazati na važnost Trsta za razvitak obrta i trgovino u Austriji. Mi-lim, da je u tom sva kuća samnom istoga mišljenja i da se samnom slaže ako velim, da bi gubitak tog trgovačkog skladišta (emporija) bio nenadoknadljiv. Ne uzme li se ništ na to obzir, te ako bi se i htjelo pogadati za odstup, tko će jamčiti Austriji za to, da ne bi Italija, povećana u južnom Tirolu i Primorju, svoje poblene oči obrnula na važnu rječku luku, na hrvatsko Primorje i na Dalmaciju? Jeduć raste apstet.

Povjest bitke kod Visa uči nas, kako su Talijani čeznuli za dalmatinskim pobrezjem, bogatim dobrim drvcima i lukah. Ta svin Bonghi kaže o jadranskom moru: „che è stato una volta in tutto nostro“ (da je bilo nekoć cijelo naše). Zaista nije naveo Bonghi ove povjestničke uspomene stidljivo, već je to dobro promislilo. Neosnovanih željah i težnjah za dalnje zahtjeve, ovdje se labko.

Iz ovih kratkih ocrtaht proizlaziti, da je u interesu Austrije, da Primorje za sebe očuva. Njezine težnje moraju ići za tim, da širenju talijanstva postavi granice, pospejućući naline po mogućnosti duševni razvoj Slavenah, kojih imade više nego Talijanah. Nu vladini organi provodjaju ovom upravo protivnu politiku, te upravni idu na ruku Bonghi-u i njegovim istomisljenikom.

U sjednici od 14. marča g. 1881. interpellirao sam vladu radi neke u Milanu u talijanskom jeziku izasle tiskanice, U

njoj blizhu navedena sredstva kojimi se je služiti talijanskoj strani, da konačno postigne svoj cilj, najšćenje naline Slavenah Istra. Tamo se nalazi sljedeći stavak: „Sada smo na putu, da postignemo prvi cilj“, pod tim prvim ciljem pako razumijevao pisac uništenje Slavenstva u kotaru voloskom, koga on smatra glavnim ogrišdem Slavenstva, — sve je od toga odvisno, da neostanemo na polu puta, — već da se, upotrebiv izdašno aliepost sadaknje vlade, okoristimo do skrajnosti povoljnah nam okolnostima.

Što se pako dogodilo usljed ove moje interpellacije? Umjesto da se isto u trag obistojećemu odboru, podraželi se koraci protiv slavenoskoj strani; i dapače sudbenim putem nastojalo se izpitati, tko je rečenu tiskanicu izdao, kano da bi (tobože samo izdaju tiskanice državi) poželjno bilo.

Pitam vas, da li bi bila mogla talijanska vlada drugače raditi, nego li je radila naša?

Da dokažem tvrdnju, da vladini organi linde Slavenstvo na korist Njemstva i Talijanstva, hoću glade Istra, koju se žustim zastupati, u kratko koliko bude moguće, nacrtati sliku žalostnoga stanja Slavenah, i to sa trih gledišćah, u školi naline, uredu i u javnom životu; tim ću pokazati, kako se u Istri vrši članak XIX. temeljnih državnih zakonah i program Taaffa-u.

Najprije moram navesti razmjere pučanstva po jeziku kojim se služi, likno nam to pokazuje posljednji popis puka. Po tom popisu imade u Istri 284.154 stanovnika. Po obćevnom jeziku imade 4.779 Njemcah; 48.000 Slovencah; 114.291 Talijanah i 121.782 Hrvatah. Po postotnih imade 5.788 Slavenah 4.004 Talijanah i 0.148 Njemcah. Slaveni su dakle u ogromnoj većini tako, da stoje Slaveni napram Talijanom kano 3 i 2, t. j. tri petine Slavenah i dvie petine Talijanah.

Govorit ću ponajprije o školstvu. Da se postupa sa Slaveni, u koliko se škole tiče, upravo inobitinski, pokazao sam jur više puta u ovoj visokoj kući. Talijanska manjina imade skoro sve škole u svojih rukah, slavenake škole može se skoro na prste prebrojiti i o ovo su vednom jednorazredne. Suvremim tim nastoji se sada i ono malo slavenkih školah potalijančiti. Glavnom zadanoć jednog nedavno ustrojenog društva jest, uskladovati njemačko držstvo Šulstara. Ovo društvo raspisalo je nedavno natječaj na darove onim seoskim učiteljem, koji bi se osobito odukolivili širenju talijanske kulture. Cilj je dakle jasan, svrha tomu je odnarođenje, došloje potalijančenje seoskog pučanstva. Pitam vas, da li smije školska oblast trpiti ovakvu zloraburu učiteljskog zvanja. U školi imao bi učitelj slavenški podučavati a vani talijanski kulturu širiti. Neće li se ga tim zavesti, da zanemari svoje dužnosti? G. namjestnik pronosio je shodnim, prigodom putovanja po kotaru Voloskom i Lesinskim, slavenkim stanovnikom savjetovati, da uvadu u pučke škole njemački jezik. Dakle u školi, gdje se djeca skoro jednino u čitanju i pisanju podučavati imadu, imalo bi se djecu na jednim posve tuđim jezikom mučiti? Gdje je tu, gospoda molimo, podagogija? Zar nebi bilo mnogo praktičnije i korisnije, da je u zajednici sa Slaveni živelim Talijanom savjetovao, da nauče drugi zemaljski jezik, kano što se Slaveni sa svoje strane trude, da nauče talijanski jezik? Tim bi se ova dva naroda, koji zajedno stanuju, nuzajmo poštovali i ljubili, radili bi spojeznim silami za dobrobit pokrajine umjesto da se radi međusobnih prepirah cjepkaju. (Nastavit će se.)

Nova željeznica.

Drago nam je javiti, da se svaka zdrava misao dojme našega puka, i da on promišlja vrhu stvarih koristih, koje se oginse u „Našoj Slogi“.

Tako smo dobili nedavno pismo od čovjeka kmetake ruke iz gornjega Krnsa, koji se tuži, da željeznica Herpelje-Trst nije pravo zasnovana.

On računa, da bi linija za Trst morala poći od *Podgorja* i taknuti koliko je moguće: Černetić, Kastelac, Dolnu, Kragulje, Boljunac, sv. Anu i preko Skednja (Servole) pastu k sv. Andreju u Trstu; a od Podgorja prema gradu Rieki, da bi imala proći nova linija po prilici kroz Jelovice, Vodice, Mune, Željane i Bergud i kod Jurdani priklijučiti se sadašnjoj liniji, koja ide od sv. Petra u Rieku.

Dopisnik tvrdi što je istina, da bi ova pruga bila zakonjena od mećave a zemljište posve cijelo.

Mi se sada nemožemo još pravdati s inženirima, koja bi linija bila bolja i cijenija, jer tomu se hoće mjerena i troška. Dosta je reći, da se je misao o holjem spoju Rieko-Trsta-Pule probudila i da najkraća linija, ako se samo na vojničtvu pazi, bude predobila, a ta je svakako tamo negde od Jurdani prema Svokini i prema Podgorju.

Što niję bilo, može biti. Zato mi već sada preporučamo ljudem, da budu skloni i pripralni od svoje strane olahkotiti posao. Ako se nadju obćine, koje bi badava pustile komunal za železnicu i ako se nadju ljudi, da nebudu preveć zanovetali za odkup svojih privatnih parcelah, nego se zadovolje s tim, što je pravo, onda će jim željeznica sigurno bliže proći, ako druge neprilike neuzrokuju većih troškovah, nego bi bill na kojoj drugoj strani istoga kraja.

Obćinska poglavarstva, koja imaju interesa kod ove stvari, trebalo bi da svako za se čini molbu na državni sabor u Beču, politički onako, kano je spomenulo društvo „Jedinstvo“ i kako je štampalo: „Naša Sloga“.

POGLED PO SVIETU.

U Trstu 26. marča 1884.

Carovinsko vieće riešilo je i proračun ministarstva nauke i financijah to je žapočelo razpravljati proračun ministarstva trgovino. U sjednici dne 24. t. m. odgovorio je naš zastupnik Dr. Vitezić dostojno na neosnovane napudaje njemačkoga zastupnika profesora Stassa. U istoj sjednici zagovarao je baron g. Kūbeck našo brodarstvo te preporučio, da se pomogne našoj trgovačkoj mornarici. Zastupnik dalmatinski g. Bulat preporučio je vladi, da uzme u obzir nekoje dalmatinsko luko, koja treba popraviti ili izgraditi. Zastupnik g. Tauscho zahtjeva, da se pitanje o ribarstvu rieši po državnih zakonih.

U Ugarskoj žapočelo su jur izborna agitacija to su po starom običaju i batine počele rabiti. U Czeglodu n. pr. sakupilo se više zastupnikah raznih stranakah, koji su htjeli narodu govoriti i preporučiti so za predstojeće izbore. Svim nebijake moguće zadovoljiti. Oni se počeli prepirati a kasnije batinami darivati. Narod počasti nepoćudno zastupnike jaji i kamenjem.

U Italiji dalo je ministarstvo ostavku. Kriza traje već dulje vremena. Govori se, da će bit sad ovaj sad onaj ministarskim predsjednikom, nu najviše nade imade Depretis, koji bi tad sastavio ministarstvo iz sredine umjerenio lievice. Talijanom nije po čudi što se Njemačka približila Rusiji ta drže, da je Italija u savezu sa Austrijom, Rusijom i Njemačkom peto kolo. Jur dulje vremena pronosi se glas, da će sv. Otac ostaviti Rim jer da se od strane talijanske vlade ne štaju ništ postojeći zakoni, koji prikraćuju svuda papine pravice. Sv. Otac, pišu novine, biti će prisiljen ostaviti stolicu svojih predšastnikah jer u Rimu ne čuti se slobodnih a sve njegove pritužbe ostaju neuslišane.

Francuzke novine javljaju, da se dogovara Španjolska i Francezka o savezu, kojeg bi imale te dvie države sklopiti. Poznato je, da se je bila Španjolska oslonila na Njemačko prijateljstvo, nu uvidiv, da njoj Njemačka u trgovačkih poslovih smeta, obratila se na prirodniju saveznicu t. j. na Francezku.

Usljed vojničko urote vlada na madridskom dvoru velika uzrujanost. Viši i niži častnici se zatvaraju, ministri se često na dogovore sastaju i viećaju o položaju u kojem se zemlja nalazi. Čini se ipak, da vlada ne kani obustaviti ustavnih slobodnih. Ruska vojska zaposjednula je veoma važno, vojničko i trgovačko mjesto, pokrajinu naline Mervu u Aziji. Radi toga zaposjednula uzemirili se Englezi, koji se boje za svoje indijske interese. Oni su bili naučbi gospodariti po miloj volji u indijskih kolonijah. Vukli su bogato zemaljske prilode a malo se brinuli za dobrobit onih narodah. Sada, reć bi, da će njim Rusija ra-

čune pokvariti. Ova naline postupa sa svojimi podložnicu mnogo više čovječiji nego li Englezi pa njoj se oni poludivlji narodi sami u naručaj bacaju i za njezino pokroviteljstvo mole. Ruske novine proglašuju, da Rusija ne namjerava ni koraka dalje od Merva prema Indiji, nu Englezi malo vjeruju novinarskim izjavam.

Franina i Jurina.

Fr. Ča se onako jadi porečku Istra, da se po našeh i drugeh gazetah va našem cesarstve piše neć i od istarskeh Talijanah i Šarenjaki?

Jur. Pečo jih, da svet dozna, da ih je va Istre samo peščica a ipak da oni sami gospodare.

Fr. Pak ča se zato jadi?

Jur. Kašpo, tor su bill va Istre navajati, da nijedan ništ nedozna ča delaju pak moreh zahtj kako ih sada grize, da se i šćvni vaju braniti!

Fr. Sad razumemo onu njih: „beati tempi passata“.

Jur. Negda' bilo sad se spominjalo.

Jur. Kuda to'vajka klatiš, da se čovek na te imbatit mora, kada najmanje sanja i misli?

Fr. A ma ča čes no, intriga, čovek ima svaki dan drugeh afari, tolko da nima ni ure ni hipa mira.

Jur. Kako mi se vidi, greš ti iz Črnegora, ča ne?

Fr. Ma jušto si indoval. Tamo san bil ja zgradit nekeh afari.

Jur. A ha, a ha, sada san razumel. Vero san već kurioz doznat čagod z oneh kraj; doj povejmi ča novega, no.

Fr. Veramente mi je povedal kum Zvanic, da se tamo gojti neki opareni šarenjački podrepici, ki da se je potle tolkega vlijaja po svotu, najveć pak na vijaju po moru do Beča, i svaki-danjanja študijanja tolko navadli, da je rekla, da se po cijelen našen cesarstvu samo talijanski govori.

Jur. Po moje ubo to je fina glavica kad tolko zna. Smrtai greh, da se tuđa zgublja!

Fr. Pravo govoriš. Ma svejedno ni bil vriedan po cijelen njegoven vijaju jednu onako študijanu mladu nać, kako je on sam, nego bi otel ritat i šekat okol naših Črnogorakah, ma ga i ono ne štijaju ni za hlato pod podplatom, nuć znaju, da su pametneje i študlaneje, nego on; pak one i dišu drugačije nego on.

Jur. Škoda za njega, ma je brižan nesrećan i *Fr.* Ma ča čes dragi ti, da ti se neki s takovim sleptim mišem paća, kad ne zna ništ pod bogom nego ala Napulitana hrijati i neke šunjava komplimente delat.

Jur. Čuj! ja bil mu ju na oči ovako zaštel Oj ti sladki butigar Hod' još malo u bili svit, Brižan čes se naučit Na tujoj glavi tuđ papar.

Fr. Su razdelili Jure pul vas komuneu? *Jur.* Nisu još nel ma su rekli, da te valje ovoga proletja.

Fr. Bože moj! ča govore vaši poglavari, te li dat parti vašim butegarom i kunčarom kako i poli nas?

Jur. Još ta bi se etela! su prišli pred nekoliko let k nam i z našem su se zamogli pak još da im parat dat; joh nelija ga ne, ku bi li otel ki kola mazat, ma svejednako temu škripat, zać mi se nismo pod kokošom zlegli.

Ter oni neprijatelj komunisti potroški... Tako bože, ne! blamo bilo mi već imeli...

Jur. Dakle imate i vi slabi puti? Fr. Slabeji nemoru bit, sve do Tupaljskaga...

Jur. A ča ljudi, njezaju žive duše ka bi za to skrbela? Fr. Aj imaju jednoga zastupnika...

Jur. Dakle se toadi ča godar u plamo? Fr. A ja, uprav onako kako i tvoja žena...

MIRU.

Miru, krasni miru, Bože dar reduse, Ziva željo svake Plemenite dušel...

*) Spartak, rimski rot, rodom sa Rodopskih gorah u Traciji... **) Ni u hajduke jest, boriti se za svoju slobodu.

Različite viesti.

Brzojavna vjest "Naše Sloga". Krk, 26. marca. Njegova visost nadvojvoda Stjepan posjeti jučer Punit...

Frane Kraljić, kapelan u Srijnju preminu danas u Trstu. Vječni miru pokoji!

Kaonitička vizitacija i podjeljivanje sv. herme liti ča dne 4. maja u Roči, 5. u Humu, 6. u Grimaldi, 7. u Gredomatu...

Našim čitateljima. Radi važnog govora zastupnika dra. Vitezica, moradosmo ispuštiti više dopisnih i članakih...

Volevažna razsuda. Ges. kr. najvišji sud u Beču izdao je dne 2. okt. 1888. pod br. 14355 ova razsuda: Glasom §. 12. 13. obč. sudbenog postupnika...

Vitezicev govor. Pod tim naslovom piše slovenski časopis iz Gorice "Soda" sledeće: Vitezicev govor, kojeg je držao dne 14. t. m. u carevinskom vjeđu...

Postarski ured u Franciéh. Nakon tolikog moljkanja bilo ča napokon iznova otvoren postarski ured u Franciéh. Dne 1. aprila započeti ča uredovanje.

Ministar-predsjednik grof Taaffe izjavio je u sjednici carevinskog vjeđu, dne 16. t. m., da je naložio strogu izragu o dogovornih u Istri...

Uredjenje plaće svećenikom. Carevinsko vjeđu u Beču izabralo je poseban odbor, kojemu je zadaća proučiti pitanje o uredjenju svećeničkih plaćah...

je poseban odbor, kojemu je zadaća proučiti pitanje o uredjenju svećeničkih plaćah po dotične predloge državnomu zastupstvu...

Za Istru, Trst sa okolcom, Goricu i Gradisku predlaže odbor sledeću plaću neodvisnim svećenikom (dotično župnikom i kapelanom) i duhovnim pomoćnikom:

U gradu Trstu neodvisnim dušobrižnikom 1200 for., pomoćnikom 400 for. U okolici na dvie milje od Trsta, u gradovih i selih sa preko 3000 stanovnikah...

Za Dalmaciju predlaže odbor: u Zadru neodvisni dušobrižnici 800 for., pomoćnici 350 for., u gradovih i varoših sa preko dvie hiljade stanovnikah...

Delaisko podporno društvo u Trstu. Dne 16. t. m. obdržavalo je rečeno društvo u dvoranu kod "Zelenog hriba" glavnu skupštinu. Članovah se dostavilo preko 500. Skupština otvorilo je u 7 sati u večer predsjednik g. V. Dolenc...

U subotu dne 22. t. m. imao je novozabranil odbor prv sjednicu, da se konštituiru. Za podpredsjednika bi izabran urednik g. M. Mandić za knjižničara g. A. Muba...

IZ Opatije piše nam prijatelj. da je u onom kraju zemljište dobilo veliku cenu. Nedavno prodan je komadić vrta od 150 klafti za dve tisuće forintih...

Petarda u Trstu. Dne 17. t. m. u večer bačena bi u vrtu pred č. kr. namjestničtvom mala petarda. Nesreće nebihaše nikakve. Ta najnovija demonstracija u Trstu tumaži se razno...

Nešto malo zakona. §. 31. kad se svrši izbor u svih izbornih tijelih, zaključuje se razprava glasovanjem i potpiše po članovih odbora (izbornoga).

Iti oglaš skupni uspjeh izbora u svih izbornih tijelih i dade ga na znanje kotarskog političkog oblasti. Ova uništi kano nezakonite one izbore...

Iti oglaš skupni uspjeh izbora u svih izbornih tijelih i dade ga na znanje kotarskog političkog oblasti. Ova uništi kano nezakonite one izbore...

Obćinari buzetški! Pogledajte još jednom se \$5. kole stuo vam u ovo nekoliko brojevah pribičiti. Držite se jih i pazite, da se jih i drugi drže. Za slučaj, da se jih ne drže, da vam se krivo učini, pritužite se. Prigovorite u roku od osam danah...

O ribarenju u jadranskom moru. Čitamo. da su u komisiju, koja imade urediti ribarenje u jadranskom moru izabrana od strane austrijske vlade sledeća gospoda: Načelnik pomorske oblasti u Trstu p. dr. vitez Alber; savjetnik u ministarstvu trgovino g. Karlo Haardt...

Novi časopis. U Ljubljani počeo je izlaziti prošloga mjeseca novi slovenski časopis: "Ljubljanski list" kano večernji prilog zemaljskomu službenomu listu.

Listnica uredništva. G. Ivan Bassich Rička. Na vaše pismo od dne 5. februara odgovorismo Vam dopisnicom kojn nam bijaše potvrđena, jer da nima osobe pod tim naslovom na Riecl. Mi pristajemo na Vaše pogodbe.

Pomorske viesti. Danas imno je ovdeshnji Lloyd porinuti u moru svoj dopad najveći parobrod Elektra. Taj parobrod je 375 nogat dug, 29 i pol širok a 37 visok; nositi ča 400 noćah (tonelata) a stroj mu ima jakost od 1500 konjah.

Iz Pula došla 23. t. m. vijest, da se one nođi naukama u očištu Liovelo blizu Medulina u Istri amerikanska nav. National Eaglekrcata petrolija iz New-Jorka za Rieku. Momađ spušena. Brod se prolomio i neima nade da će se ga spašiti.

Kretanje austro-ugarskih brodova u tu-zemstvu i inozemstvu.

Dojadrili u:

Trst 21. ožujka. Milleva, Petrović iz Ka-lamota.
Rieku 19. ožuj. Adria, Pascoletto iz Glas-gowa.
Split 22. ožujka. Iskra, Kamenarović iz Santorina.
Arad 15. ožujka. Mala Marica, Bušančić iz Akri. 20. Drago G., Stečić iz Rieke.
Cagliari 14. ožujka. Aquilone, Stipanović iz Philippijeve.
Carigrad 6. ožujka. Ida P., Crnković iz Odese. Theodor, Gladičić iz Batuma.
St. Thomas 23. veljače. Sabloncio, Hag-gia iz Guadalupe.
Montecarlo 18. veljače. Franky, Ghibalo iz Cadixia.
Pencosco 5. ožujka. Olga T., Tomasić iz Montevidea. Sara, Botta iz St. Vincenta.
Port. Eads 1. ožujka. Giusto, Radoslović iz Marsilje. G. Voda, Kozulić iz Aleksandrije. 7. Lucia B., Kralčić iz Falmuta.
Barbados 20. veljače. Conte Oscar L., Ragusin iz Simons-Town.
Demerara 8. veljače. Leptir, Kamenarović iz Leitia.
Lisbon 13. ožujka. Vila, Stanos iz New-Jorka.
Port de Bone 14. ožujka. Nadir, Miholić iz Marsilje.
Saramah 5. ožujka. Hilar, Randić iz Charlestona.
Falmouth 18. ožujka. Eupha, Vidulčić iz Smirne.
Ponitac 19. ožujka. Tiza, Morović iz Trsta.
Lanilah 15. ožujka. Grad Zagreb, Mamulić iz Glasgowa.
Batum 21. ožujka. Libortan, Jurjević iz Trsta.
Kardiff 10. ožujka. Conte Goza Szapary, Dubrovčić iz Bordounaxa. 20. Kpehol, Geršković iz Korke.
Greenock 18. ožujka. Jafot II. Kalangić iz Jave.
Buenos-Ayres 8. veljače. Glula, Campacci iz Cardiffa.
Celle 20. ožujka. Caterina B., Bahić iz Trsta.
Bremerhaven 10. ožujka. Bertoll, Tripko-vid iz New-Oriana.
Liverpool 20. ožujka. Doveti dubrovčić, Jašić iz Pensakole.
Dojadrili iz:
Trsta 18. ožujka. Holgoland, Mihanović za Philippijeva. Vincenzo Novak za Malta. 20. Barun Kenony, Stirk za Bordeaux. Bettin, Favrić za Malta.
Rieku 17. ožujka. Hrvat, Golubović za Algir. 20. Anial, Šarinić za Batum.
Philippijeva 7. ožujka. Aquilone, Stipa-новиć za Cagliari.
Carigrad 7. ožujka. Ida P., Crnković za Malu. Leandro, Gladičić za Mal Lošnj.
Malte 6. ožujka. Girolamo, Zagabria za Trst.
Cagliari 15. ožujka. Ebor, Marčević za Eilatona.
Trapani 12. ožujka. Trapano, Merčić za Boston (Amerika). 15. R. Robinson, Morosan za New-Jork.
Kardiff 16. ožujka. Rono, Vlašić za Pul. 19. Cibole, Kozulić za Kingston (Jamajca).
Plymouth 15. ožujka. Alberto, Crignez za Kardiff.
Barbados 13. veljače. Ara, Sutlorz za Guadalupe.
Kermit (Cipar) 4. ožujka. Osojtnak A., Jelendić za Malu.
Celle 17. ožujka. Molsa Montelloro, Stipa-nović iz Rieke.
St. Pierre 23. veljače. Maria D., Negove-šić za Genova.
Lisbon 13. ožujka. Luigin P., Supić za Kardiff. Minerva, Pomilić za New-York.
Neurina, Touić za New-York.
Liverpoola 17. ožujka. Joap, Blčić za Valparaiso.
Flessinge 17. ožujka. Milun, Vukosović za Shanghai.
Marsilje 18. ožujka. Sušak, Randić za Cronstadt.
Falmouth 19. ožujka. Mercurius, Stipa-nović za Berwick.
Port-Eadsa 6. ožujka. Emilia T., Radoničić za Royal.
Genere 20. ožujka. Elias, Ivančić za Ca-gliari.
Glasgova 21. ožujka. Jokai, Kutnić za Trst.
Gibraltar 21. ožujka. Tibor, Randić za Rouen. Szapary, Jolečić za Mijotke.
Aleksandrije 12. ožuj. Tagunrog, Radoničić za Trst.

Lutrijski brojevi.

Od 22. marča:

Beč	25	77	20	65	31
Grac	35	7	51	5	9
Temešvar	1	54	19	84	61

Od 26. marča:

Brno	25	40	3	77	53
------	----	----	---	----	----

Pazite na zdravlje! Svaki danom preporučuje se bolujućem čovječanstvu svakoga sredstva za čišćenje krvi, nu većinu ovih nema nikakove vrijednosti. Sirup (slado-ladja) Parigilna Mazzolinia u Rimu, jedino čis-tilo, koje je sa najvećom nagradom — zlat-nom kolajnom za zaslugu — odlikovano, ne samo radi dobroh sihiš, već i radi zdravstveno jakosti, koju u sebi sadržuje, zaslužuje pre-čnost kod mnogih bolesnih. Najmiješano je ak-usan, lahko probavljiv, bez ikakve opasne go-njpliva na želudac, crieva i na ostale udje kroz koje prolazi, nesmeta ni najmanje djelatnosti tela. Imade osobitu čišćenja mod kod kožnih, škrofuloznih i reumatskih bolesti. Poznato je, da je ovo sredstvo bivalo i danas još bivá predmetom neprestane prepirke, jer se ga htje-lo sa drugim likom istoga imena zamjeniti, koj ni iz daljka njegove vrijednosti neizmede; jer ako i sadržaje sirup Parigilna Mazzolinia u Rimu mnogo Parigilna, odlikuje se osim toga i radi obilnog vegetabilnog soka, koje na tje-lo kao izvrstno čistilo djeluje i kojeg je prvi Maz-zolinii u Rimu pronašo. Dakle, koji je obiljno odlučio krv si čistiti, neka pazi na izbor. Pra-vare imade mnogo, stoga se običnastvu javlja, da se ovaj sirup samo u navodnih skladišnih kupnju i da svaka stankica utisnutu marku fabrike i svaka stanka ima izumislja nosi; ciela stankica stoji 0, a polovica stankice 5 talijanskih liral.
Glavno skladište P. Prendini lie-karnik u Trstu.

Objava.

Podpisani čestit sa obznanniti, da je ovlšten prodavati od prvoga svjetskog don. vinarskog društva u Ioku glasovito srbenisko vino u bačvi i butiljah; kao i na svih svjetskih izložbah odlikovano dživoviu i Cognak. — Istodobno razpačiva na veliko i malo izvrstan, sa zlatnom kolaj-nom na trčadskoj izložbi nagra-djen sir (krugije 1 1/2 kilo) od g-rofa Jos. Driškovića u Blagu. izvršavajuće naručbe po najnižjih cjenah.

G. Vučković, u Trstu.

Podružnica u Trstu e. kr. povl. austrijskog vjarsijskog zavoda za trgovinu i obrt.

NOVCI ZA UKAMAČENJE

- u bankah uz
- 4-dnovni odkaz 311/2%
- 8-dnovni odkaz 311/2%
- 30-dnovni odkaz 311/2%
- u napoleondorlih, uz
- 30-dnovni odkaz 31%
- 3-mjesečni odkaz 311/2%
- 6-mjesečni odkaz 311/2%

OKRUŽNI ODJEL u bankah 21/2%, kamata na svaku svotu u napoleondorlih bez kamatah.

NAPUTNICE za Beč, Prag, Peštu, Brno, Tropavu, Lavov, Rieku, nadalje Zagreb, Arad, Grad, Hraman star, Innsbrück, Ciolovec, Ljubljana, Salzburg bez troškova.

KUPNJA I PRODAJA od divizah, efekatah, također unovčenoju kupnaha uz 1/2%, provizija.

PREDUJAM na varante, uvjeti na sporazumljenje uz otvor kredita u Londonu ili Por-tu 1/2%, provizija; za 3 mjeseca.

na efekte, 6% godišnjih kamatah do iznosa od for. 1000.; na poveće iznose glasom posobnoja sporazumljenju. U Trstu 1. oktobra 1883.

Pronadjeno!!

Neizmerno istraživanju dr. pl. Bendena posrećilo se konačno pronaći.

mastilo za vlase

od koga se može kazati punim prav-om, da posve odgovara svojoj svrsi. U najkraće vrijeme pomozli i okripi to mastilo vlase i bradu i zapriečuju izpadanje istih.

izumitelj jamči za siguran uspjeh. Cijene po flakonu for. 2.—

Pravo nepotvorno može se dohiti jedino u Ljekarni C. Zanetti u Trstu i la Nuova br. 27.

Kod g. Špire Artale

tiskara-pakladnica u Zadru

izvalje je knjiga:

„Oficij velike nedilje“

s dodatkom: Jutrnja na Božić; Večerije; Jutrnja i pohvala za mrtve i različitih pisama i molit-ava. Četvrto popravljeno i popu-njeno izdanje.

Cijena for. 1.—

Prodavačem se popuška rabat. Tokosakupi 12 pred-brojnika, dobije trinajesti iz-tisak badava.

Tko pošalje novac unapried, do-bilje knjigu bez toška.

Objava.

Častim se upozoriti p. n. obćinstvo, gospodu drugove i tr-govce pokuštva na moje, za Primorje i Dalmaciju jedino

skladište mramora iz Belgije

u pločah za pokuštvo itd, kao primjerice mramor iz St. Anno

Grand Melange

St. Anno

Petit Melange

Bleu Belge

Rouge St. Pierre,

Levente,

Brocatelle d'Espagne itd.

IVAN B. STELLA

Via Zovonzoni Trst.

Nepogrješivo!

Svak dobije ianos nutrag, kod koga bi moj siguran djeluje!

ROBORANTIUM

(beuspješna za trudnost)

beuspješna ostao. Isto tako sigurno djeluje protiv čelarnosti, ispa-dajnu kose, peruti i osvedenju. Uspehji više-nutnim trenju samjembem. Originalne boce po 1. for. 50 nč. i bocu za probu po 1 for šalju.

J. Grolich u Brnu. Roborantium opetovno upotrebljen pokazuje kakodjar dobar uspeh protiv slabosti i gresbolji.

Glavni depot za Primorje u Trstu: Petar Slucovih, farmacia na Marinca, Via Santa broj 13. — U Rovinju: G. Tromba, liekarnik.

Zadar: N. Andreović, apot. — Soljet: N. Aljinović, Gerloca. C. Cristofaletti, apot. — Sarajevo: Ed Plejela, apotekar — k cara austrijskomu. — Novi Sad: G. Plušić, apot. Zagreb. C. Arazin, apot. — Tamo se može također dohiti *Ban de Hebe*, izloženo sred-stvo liepta, koje medži avlečnost i bio-lošu puhi. Cijena 85 novčića. *Bo-vquet du Serail de Gratic*, svoj za rudi-ce i elegantni sviet. Ovo je bisser svih vonja. Radi vanredno liepu sprave, služi i kao dar za Božić i imendan. Cijena for. 1.50

Hrvatskom narodu u Istri!

Za ovu korizmu

preporučuje se Hrvatski Bogosluž-benik — u kom osim jutrnjah, ve-černjah i raznih pjesamah hrvatskih za krkovo pjevanje kroz svu eodinu, ima i put od križa, oficij velike nedilje, plađ gospin itd. itd. — Nabavlja se kod uprave »Narodnoga Listaa u Zadru. Ne-vezan zapada f. 2 — a vezan i pozlađen f. 2 70 nč. Tko pošalje upravi »Narodnoga Lista« novce unapried prima ovu knjigu od preko 400 stranah u knću bez ikakva pošarskoga troška.

Trgovina finih jestvinah

Antuna Paparotti

u Trstu šalje uz pošarsko pouzeće u pake-tih od 5 kila franco i bez svakoga troška vozarine i mitnice (dacie) prekomorskih jestvina, »konservá finih domaćih i tuđjih kano i prave šljivovice hrvatske. — Poveće na-ručbo biti će odprmljeno iz skladišta po najnižih cjenah. Na zahtjev šalje se cjenik bezplatno.

Cvjet proti trzanju,

po dr. Malicu, je odlično najbolji liek proti kostobolji i reumatizmu, tr-zanju po udih, bolosti u križu i žilveh, oteklji, utvr-dnim udom itd.; ako se ubi i kratko vrijeme pre-silano posvama trzanju, što dokazuje množina zahva-nih. Trži se samo u vešti (Obramb. znakma) proti trzanju po dr. Malicu u priloženo oznamenje; t. stankice 50 nč.

Zahvala.

Gospođinu J. pl. Trnkoczyju, liekara u Ljubljani.

Moja je majka od kostobolje na nogi silno trpila i raznu domaću liekovo bezus-pješno rabila. Pošto se je jako bolost što duže sve većma pogoršavala a ona ulje kroz više danah više na nogu stati mogla, sjetim se na Vaš dr. Malica kostoboljni liek za 50 novč., te si ga odmah naručim. I u istinu imao je čudoviti uspeh da se je majka nakon 50 ga je kratko vrijeme upotreblj-avala posve težila ka lieku selobolila. Turim ovakozdanjam priznanje dr. Malicev kostoboljni cviet kao izvrstan liek za svukomu bolestniku u silnoj bolosti pre-porucim. Vašoj blagorodnosti izričim jako najrdarčasnju hvatu; svim šlovakim.

Franjo Jug,

posjednik u Šmarji kod Colja.

Planinski bilinski sirop kran šć.

Izvrstan proti kašlju, hripavic, vrtobolji, prazni i pludnoj bolosti; 1 stankice 50 nč. Koristinj nego li svi u trgovini se nalazeći siropi.

Krv čisteće krugljice e. kr. povl.

nebi smjele u nijednom gospodarstvu manj-kati; one su već Usud puta pomogle kad je čovjek zatvoren, kod glavobolje, kod su-utvrđena tuha, pokvaren želudac, kod jetr-njih i bubrežnih bolestih; u štankici po 21 novč., jedan zamotak sa 6 štankulah i for. 5 novč., Razašlje se samo jedan za-motak.

Gori navedene apcijalitetu, koje su mnogoljetno izkusvom kano osobite uspješne pripoznate, imade uvijek čiste u zalogi i raspošilja odmah pošarskim pou-zedem.

Liekarna Jul. pl. Trnkoczy-a „pri samorogu“ u Ljubljani. Mestni trg. br. 4.

Trgovačke vijesti.

Kava sveudilij uzdržane cijene. Rio od f. 60—75; boja f. 76—90. Lagunara f. 7—80. Portorico f. 94—115 Moka f. 107—118. Čikar prve Marke gotova roba od fr. 650—29.—
Ulje obično za jelo f. 44.— Dalma-tinsko f. 43—49. Talijansko fino f. 70—89 uo kakvoći.
Riža talj. f. 15—22.—; onglzeka f. 11—1850 Bakalar f. 24.
Petrović čvrsto držan po 1025 u bari-lah; f. 12.— u sanducih.
Mast svinjeća prava po f. 65.—, en-keza f. 61.
Štaniha sledo tražena po f. 61.—
Maslo f. 70—95.— Lój f. 4450 Narande i li-moni od f. 2—4 munduku. Rožičić f. 5—650
Lješnaci f. 95.— Gredžije Sult. f. 19—23.
Šnokve f. 13—16.— Gredžije f. 10—13. Pa-sulj f. 11—15.— Leca f. 48—20.— Vuna bosanska f. 105—115. Istarska f. 110.— silno tražena.

Izdavatelj odgovorni urednik M. MANDIĆ.

3000 ostanakah sagovah (10—12 metarah) šalje uz pouzeće komad po 3. for. 80 nč.
L. Storch, tvorničar u Brnu. Tvar, koja se nebi dopala, može se zamjeniti.

5000 odrezakah sukna (3—4 metra), u svih bojah za cijele mužko odjeće, šalje uz pouzeće po 5 for. odrezak.
L. Storch u Brnu. Tvar (sukno), koja se nebi dopala, može se zamjeniti.

Tisk. V. DOLENC.